

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת ווליד טאהא
מנסור עבאס
ואליד אלהואשלה
אימאן חיטיב יאסין
יאסר חוג'יראת

פ/25/3840

הצעת חוק הכרת מדינת ישראל באחריות על הטבח בכפר קאסם, התשפ"ג–2023

1. הכרה באירוע הטבח בכפר קאסם
המדינה תכיר באחריותה ההיסטורית, המוסרית, הפלילית והמשפטית לרציחתם של 49 אזרחים חפים מפשע על ידי חיילי משמר הגבול ביום 29 באוקטובר 1956 בכניסה ליישוב כפר קאסם (להלן – אירוע הטבח בכפר קאסם).
2. יום השנה לאירוע הטבח בכפר קאסם
המדינה תכיר ביום 29 באוקטובר 1956 כיום בעל משמעות היסטורית ייחודית לציון יום השנה לאירוע הטבח בכפר קאסם.
3. העלאת מודעות
המדינה תפעל באמצעות מערכת החינוך, ושאר משרדי הממשלה הרלוונטיים להעלאת המודעות לגבי הטבח בכפר קאסם, לרבות לגבי השתלשלות האירועים באותו היום.
4. פיצויים לקורבנות הטבח
המדינה תפעל לפצות בפיצוי כספי את האזרחים אשר נפצעו במהלך אירוע הטבח בכפר קאסם ואת בני משפחותיהם, וכן תפעל לפצות בפיצוי כספי את בני משפחותיהם של הנרצחים בטבח.

דברי הסבר

עם קום המדינה, בשנת 1948 הוטל על האוכלוסייה הערבית בישראל ממשל צבאי דכאני ששלל מהאנשים שנמנו עליה את מרבית זכויותיהם האזרחיות. ממשל צבאי זה התבסס בעיקר על תקנות ההגנה (שעת חירום) 1945 לפיהן המושל הצבאי הממונה היה מוסמך להורות על ביצוע מעצרי בית, מעצרים מנהליים, הגליות, פיצוץ בתים, הפקעת רכוש, סגירת עיתונים, לצוות על פירוק ארגונים, למנוע התאגדויות, לקבוע הגבלות תנועה, לסגור אזורים ולהטיל עוצר או הגבלות בתחום התעסוקה.

ביום 29 באוקטובר 1956, שמונה שנים לאחר הקמת המדינה ובצל קיומו של הממשל הצבאי על האוכלוסייה הערבית, התרחש טבח בכפר קאסם, שבמהלכו 49 אזרחים לרבות נשים, ילדים וטף, נורו למוות על ידי חיילי משמר הגבול.

מאז, ביום 29 באוקטובר מציינים תושבי כפר קאסם, את יום הזיכרון לטבח בכפר קאסם. מאז 1956 ועד ימינו, ביום הזיכרון לטבח, תושבי כפר קאסם שואלים את עצמם כיצד ומדוע בוצע הטבח אולם עד היום טרם התקבלה תשובה רשמית, עניינית ומספקת מטעם מדינת ישראל לשאלה באופן שיהווה הכרה בעוול שנעשה ובאחריותה של המדינה לטבח.

מגילת העצמאות של מדינת ישראל קובעת כי המדינה "תקיים שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה" וקוראת "לבני העם הערבי תושבי מדינת ישראל לשמור על השלום וליטול חלק בבניין המדינה על יסוד אזרחות מלאה שווה", אולם שוויון זכויות זה לא יושם בפועל לאורך כל שנות קיומה של מדינת ישראל.

מטרתה של הצעת חוק זו לייצר צדק היסטורי לקורבנות הטבח בכפר קאסם ולבני משפחותיהם. מוצע לקבוע כי המדינה תכיר באחריותה ההיסטורית, המוסרית, הפלילית והמשפטית על הטבח, ותפעל באמצעות משרד החינוך ומשרדי הממשלה הרלוונטיים כדי להעלות מועדות לגבי הטבח בקרב הציבור. עוד מוצע כי המדינה תפעל לחלוקת פיצויים כספיים לקורבנות הטבח שנפצעו ולבני משפחותיהם של הקורבנות שנרצחו.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' באב התשפ"ג (26.07.2023)